

EDICE ZNAMENÍ DOBY

Srdce má rozum,
kterému rozum nerozumí!

CO O TOM ŘÍKÁ BIBLE

EDICE ZNAMENÍ DOBY

Srdce má rozum,
kterému rozum nerozumí!

CO O TOM ŘÍKÁ BIBLE

Srdce má rozum, kterému rozum nerozumí!

Každý člověk by si přál žít šťastně, a pokud se to podaří, tak také dlouho. Existuje však nějaký univerzálně platný návod na dlouhý a šťastný život? Bible nabízí mnoho rad, které nám v tom mohou pomoci. Jednu z nich můžeme číst v pátém paragrafu Desatera „*Cti svého otce i matku, jak ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, abys byl dlouho živ a dobře se ti vedlo na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh*“ (Deuteronomium 5,16).

V jiném překladu (Průvodce životem) je stejná myšlenka vyjádřena slovy: „*Prokazujte úctu a respekt svým rodičům, jak jsem vám přikázal. Jedině tak budete moci dlouho žít a zkvétat v zemi, kterou vám jako váš Hospodin a Bůh dává.*“

ŠPATNÝ VZOR

Nedávno jsem v rádiu slyšel zprávu, která mne šokovala. Více než polovina dětí, které se v naší zemi narodí, nežije v úplné rodině. Roste počet žen, které přivedou v porodnici na svět dítě, ale neuvedou pak do rodného listu jméno otce dítěte.

Tyto děti to budou mít s úctou a respektem ke svým rodičům těžké. Jak může dítě respektovat svého tátu, když se jeho jméno nedozví ani z rodného listu?

Také děti z neúplných rodin to nemají s naplňováním Božího přikázání snadné. Mohou si vážit táty, který má každou chvíli jinou partnerku a s každou zplodí nějaké dítě? Je snadné respektovat matku, která se rozhodne žít s dětmi sama?

Se špatným příkladem se setkávají i děti z úplných rodin. To, co vidí doma, není vždy ideální reklamou na šťastné a spokojené manželství. Pokud musí sledovat hádky svých rodičů, ztrácejí často odvahu i chuť, aby si, až dospějí, založili svou vlastní rodinu.

Kde hledat příčiny tohoto neutěšeného stavu? Proč se dnes stále méně mladých párů rozhoduje pro vstup do manželství?

Jednou z příčin může být i postupné opouštění principů, které mají původ v křesťanství. Manželská věrnost už není ctností a z nevěry se stává něco, co je potřeba tolerovat. Sexualita už není něčím, co patří jen do manželství. Díky stále se uvolňující morálce se můžeme se sexualitou setkat u stále mladších dětí.

GENIÁLNÍ RADA

Člověk, který vyrůstá v neúplné rodině nebo v prostředí, kde se oba rodiče přetahují o moc a vládu nad tím druhým, má už na začátku horší startovní pozici. Je v nevýhodě vůči těm, kteří už v dětství mohou vnímat příkladný život táty a mámy.

To ale neznamená, že by ten, kdo nežije v dobré rodině, nemohl založit rodinu, ve které to bude jiné. Záleží na každém z nás, jak se rozhodneme: zda budeme kopírovat chyby svých rodičů, nebo si z nich vezmeme odstrašující příklad a pokusíme se žít lépe.

V evangeliu podle Matouše je zaznamenána jedna geniální rada. Tento návod na šťastný a spokojený život je univerzální. Funguje v životě člověka, který žije sám, i u toho, kdo žije v manželství. Pomáhá v mládí i ve zralém věku.

„Člověk potřebuje jen tři věci, aby byl na světě skutečně šťastný: někoho, koho by miloval, něco, co by dělal, a něco v co by doufal.“

(Tom Bodett)

Ještě překvapivější pro nás může být, že tuto radu pronesl muž, který nikdy nežil v manželství. Pravdou je, že své dětství prožil v prostředí domova, ve kterém byl obklopen láskou milující matky i otce. Už v dětství získal vlastnosti, které jsou předpokladem pro spokojený život.

Tím mužem je Ježíš Kristus, který vyzyvá: *„Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a nesete tíhu břemen, najdete u mne klid a úlevu. To, co na vás já vložím, netlačí a není těžké. Učte se ode mne, mám tiché a pokorné srdce. U mne získáte mír a odpočínutí své duše“* (Matouš 11,28–30; SNC).

V těchto slovech jsou vlastně obsaženy rady dvě:

Musíš se učit

Ježíš zde říká, že štěstí, pokoj a odpočívnutí nepřicházejí samy od sebe. Pokud chceš být v životě šťastný, musíš se učit. A nejlépe když se neučím sám, ale mám dobrého učitele.

Potřebuješ tichost a pokoru

Pokud chceš mít vnitřní klid a pohodu, pak potřebuji, abych měl ve svém nitru pokoru a tichost. Ježíš mi radí, abych studoval jeho život a učil se podle toho, jak to dělal On.

ŠKOLA MANŽELSTVÍ

Chystali jsme se tehdy na oslavu synových osmých narozenin. Manželka upekla dort a také pro každého několik domácích zákusků. Uvařila dobrou polévku, nasmažila řízky, udělala k nim bramborovou kaši a ještě svůj perfektní salátek. Sehnali jsme i dárek, a tak mohla oslava začít.

Když už bylo vše snědeno a Lukáš právě rozbaloval dárky, měl jsem pro něho ještě jedno překvapení. Všichni jsme nasedli do auta a vyrazili na výlet. Cíl jsem znal jen já.

Na okraji Havířova byla tehdy nově otevřena půjčovna motokár. Za těch pár minut, které jsem každému z nás zaplatil, jsem dal dost peněz, ale za tu radost v očích obou synů to stálo.

Nasedli jsme každý do své motokáry a vyrazili na trať. Tentokrát čekalo pře-

kvapení mě. Lukáš seděl za volantem motokáry poprvé, přesto mě úplně v pohodě porazil. Během chvíle mi ujel o dvě kola a náš rodinný závod s přehledem vyhrál.

Cestou domů Lukáš prohlásil: „Tati, když tak dobře jezdím, tak to bys mi někdy mohl dovolit řídit naše auto. Myslíím, že bych to zvládl.“ Snažil jsem se mu vysvětlit, že na takové svezení naším autem si bude muset ještě deset let počkat. Slíbil jsem mu, že až si v osmnácti letech udělá řidičák, tak mu auto budu půjčovat.

Těch deset let uplynulo už dávno. Lukáš zvládl řidičák hned napoprvé. Když sedí za volantem, mohu klidně dřímat, protože řídí lépe než já.

„Vztahy málokdy umírají proto, že náhle v sobě nemají více života. Pomalu vadnou spíš proto, že lidé nerozumějí tomu, jaký druh péče a lásky tyto vztahy vyžadují.“

(David Viscot)

Jednou jsem dostal otázku: „Existuje někde škola pro toho, kdo se chce oženit? Proč k jízdě autem potřebuji řidičský průkaz a ke vstupu do manželství nic?“

CO ŘÍKÁ BIBLE O ŠŤASTNÉM MANŽELSTVÍ?

Podle Bible nejsme produktem náhody – evoluce. Za naši existenci stojí moudrá bytost, nebo chcete-li, zástupce mimozemské civilizace. Má schopnosti vymykající se naší představivosti. Stačí jeho slovo, a dějí se neskutečné věci.

Bible tuto bytost nazývá Bohem, který stvořil naši Zemi, život na ní a také člověka. Stvořil nás jako muže a ženu, dvě bytosti, které mohou vytvořit jedinečný pár. Podívejme se, co Stvořitel radí tomu, kdo chce založit šťastné manželství:

„Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.“ (Genesis 2,24)

V těchto slovech můžeme najít tři etapy, kterými musí projít každý, kdo chce žít ve šťastném a spokojeném manželství. Za chvíli se jim budeme věnovat. Předtím se ale podívejme na to, kde se v nás bere touha po partnerovi, který by nás měl rád a měl pro nás porozumění.

BOŽÍ DAR MOTIVOVANÝ LÁSKOU

Pokud chceme pochopit, proč každý z nás už od dětství touží po lásce a porozumění, musíme se podívat do biblické zprávy o stvoření člověka.

Dnešní „věda“ dělá z lásky a manželství jen chemický proces. Láska je podle ní jen podvědomá touha po naplnění

„rozmnožovacího pudu“, který se u nás vyvinul během milionů let evolučního procesu. Proto bychom za ní neměli hledat nic hlubšího.

Jenže toto pojetí se přičítá tomu, co cítíme někde hluboko v nás. Nejde přece jen o sex. Copak člověk na stáří, po „vyhasnutí“ schopností podílet se dál na rozmnožování svého rodu, ztratí svou cenu?

*„Neexistuje nic, co by se osobností člověka dotklo více než opravdový vztah. Pouze v kontextu vztahu totiž mohou být naplněny nejhlubší potřeby každé lidské bytosti. Proto lidé touží po skutečných vztazích.“
(Nancy van Peltová)*

Opustíme-li biblickou ideu stvoření, zůstane nám jen víra v evoluci, podle které jsme obyčejným produktem náhody. Není nad námi žádná vyšší moc a nebude ani žádný spravedlivý soud na konci dějin.

K čemu takové myšlení vede? Stačí zalistovat v dějinách. V Evropě je to německý nacismus i sovětský komunismus. Ideje, které připravily o život miliony lidí. V USA mají své zkušenosti s hnu-

tím Ku-klux-klan, které dlouhá léta stálo v cestě k rovnoprávnosti obyvatel, kteří neměli tu „správnou“ barvu pleti.

Podle Bible nemá láska původ v „chemii“, ale je darem Toho, kdo nás stvořil a kdo nám do našeho nitra zakódoval touhu po něčem vyšším. Touhu po lásce a štěstí. Touhu po životním partnerovi, se kterým bychom mohli mít děti a vytvořit tak z našeho vztahu rodinu.

V biblické knize Genesis můžeme číst, že „*Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil*“ (Genesis 1,27). Podívejme se, jak a proč došlo k tomu, že člověk je muž a žena.

Touha po lásce

Kde se v nás bere touha po lásce? Podle 2. kapitoly knihy Genesis, která se zabývá stvořením člověka trochu podrobněji, stvořil Bůh nejprve muže. Dal mu za úkol, aby se seznámil se stvořeným světem a dal zvířatům to správné jméno: „*Člověk tedy pojmenoval všechna zvířata a nebeské ptactvo i všechnu polní zvěř. Ale pro člověka se nenašla pomoc jemu rovná*“ (Genesis 2,20).

Vše okolo žije v párech, jen muž je sám. Cítí, že mu něco chybí. Někde hluboko v sobě vnímá zvláštní prázdnotu. Najednou se vytrácí radost z té krásy okolo. Místo ní nastupuje zvláštní smutek a stesk. Touha po něčem, co nedokáže pojmenovat.

Touha po štěstí

Proč v určitém věku začneme toužit po někom, s kým bychom mohli sdílet naše trápení i radosti? Co se to s námi děje? Bůh chce, aby byl člověk šťastný. Dělá vše pro to, abychom dokázali ocenit a docenit, jaké štěstí můžeme prožívat, když najdeme svůj protějšek.

Bůh nás tvoří jako bytosti, které nemají žít samy. Během plánování života na naší planetě, když ostatním vesmírným bytostem představoval, kdo bude korunou stvoření na Zemi, prohlásil: „*Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou*“ (Genesis 2,18).

K tomuto textu se ještě jednou vrátíme podrobněji. Je v něm jeden ze základních pilířů šťastného vztahu mezi mužem a ženou.

Odpověď na mou touhu

Bůh nechává Adama, aby si uvědomil, že mu něco chybí. Měl sám poznat, že touží po něčem, co nedokáže definovat. Když to muži došlo, probíhá na naší planetě první „operace“: „*I uvedl Hospodin Bůh na člověka mrákotu, až usnul. Vzal jedno z jeho žeber a uzavřel to místo masem. A Hospodin Bůh utvořil z žebra, které vzal z člověka, ženu a přivedl ji k němu*“ (Genesis 2,21.22).

Žena vidí na zemi někoho, kdo se jí podobá, a přitom je jiný. Něco mají společné a v něčem se liší. Po chvíli se muž probere z narkózy, dívá se a vidí krásnou

bytost. Najednou cítí, jak se prázdnota v jeho nitru začíná zalévat něčím, co dosud nepoznal.

Smutek a stesk jsou najednou ty tam. Místo nich má srdce plné nádherně hřejivého pocitu. Radost je tak silná, že jí v sobě nedokáže udržet. Volá: „*Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla! Ať muženu se nazývá, vždyť z muže vzata jest*“ (Genesis 2,23).

Manželství je krásný dar od Boha. Je to ten „nejvyšší princip“, jehož původ nebudeme v chemii a ani v evoluci. Pochází totiž „z nebe“. Autorem manželství je Bůh.

Bůh žehná mému manželství

Tvoření světa a života na něm je u konce. Bůh stvořil muže a ženu. Mají jeden druhého. Aby mohli být skutečně šťastní, potřebují ještě něco: „*A Bůh jim požehnal...*“ (Genesis 1,28).

Pokud má být manželství funkční, trvalé, šťastné a spokojené, potřebují muž a žena ve svém vztahu také Boží přítomnost. Potřebují někoho, kdo jim dokáže pomoci ve chvílích, kdy jejich „hlasování“ dopadne jedna ku jedné. Bůh chce být tím, na koho se obrátí, když si s něčím nebudou umět poradit.

Boží požehnání je zárukou toho, že jim Bůh bude stát po boku v každé životní situaci. V tom dobrém, ale i v tom zlém, co jednou přijde, až podlehnou ďáblu mámení.

TŘI ETAPY NA CESTĚ KE ŠTASTNÉMU MANŽELSTVÍ

Vraťme se nyní k radě, kterou dal Bůh na počátku každému z nás, kdo přemýšlí o tom, že by rád našel svého partnera na celý život:

„*Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.*“ (Genesis 2,24)

Podle této rady je dobré rozdělit naše hledání do tří etap.

Samostatnost

První etapou je hledání samostatnosti a nezávislosti na svých rodičích. Ten, kdo chce najít životního partnera, musí nejdříve „opustit“ své rodiče. Dokázat přestříhnout pupeční šňůru.

Z vlastní zkušenosti vím, že to není snadné. Moje žena by mohla vyprávět, jak jsem po svatbě často tesknil po rodičích a jak mi chyběli. Jen díky její trpělivosti překonal náš vztah tento problém. Není to samozřejmost. Mnoho manželství skončilo, protože jeden z partnerů nedokázal opustit „*svého otce i matku*“.

Nejde tu o to, odstěhovat se od rodičů. Možná že dnes bychom termín „opustit“ mohli lépe vystihnout slovem „osamostatnit“. Pokud se chci oženit nebo vdát, tak bych se měl nejprve postavit na vlastní nohy. Umět žít i bez neustálé podpory svých rodičů.

Opustit otce a matku neznamena, že se s nimi přestanu stýkat. Rodiče budou mít v mém životě vždy své místo. Vztah k nim má ale postupně ustupovat do pozadí, abych mohl budovat vztah k tomu, kdo se má stát mým životním partnerem.

Má-li vztah vydržet, pak se můj partner musí v mém žebříčku mezilidských vztahů postupně dostat na první místo, hned za můj vztah s mým Stvořitelem.

Osudová přitažlivost

Biblický text říká, že další etapou v budování šťastného vztahu je fáze, kdy jeden ke druhému „přilne“. Jeden překlad říká „přiklání se“. Je to doba, kdy zjišťuji, zda ten druhý v mém srdci dokáže zaplnit onu prázdnotu, kterou jsem poprvé začal pocítovat v době dospívání.

Je to doba, kdy se mám ptát: „Je ten druhý člověkem, se kterým si přeji žít nejen do smrti, ale jednou, po zkříšení, i v Božím království? Umím si představit, že bude otcem nebo matkou našich dětí? Budeme se společně doplňovat a pomáhat si na cestě životem?“

To je jen několik otázek, které si klade člověk v době, kdy se postupně „přiklání“ na stranu toho, kdo by se mohl stát jeho životním partnerem. Je to proces, během kterého si na sebe postupně zvykáme a překvapeně zjišťujeme, že už si neumíme představit žít jeden bez druhého.

Hledání jednoty

Třetí etapa je završením hledání životního partnera: „...a stanou se jedním tělem“. Muži mají sklon chápat tato slova Bible tělesně, ženy zase spíš jen duchovně. Pravda je ale někde uprostřed.

„Skutečná intimita spočívá ve vzájemné blízkosti, ve sdílení radosti i zklamání, ve společně prožívaných vítězstvích i prohrách... Taková dvojice společně roste a společně bojuje, spolu se miluje a obvykle spolu i zůstane.“

(Nancy van Peltová)

Tělesná jednota se projeví v sexualitě, která podle tohoto textu patří jen do manželství. V této oblasti bývá obvykle zpočátku aktivnější muž. Pokud se ale naučí citlivě reagovat na touhu ženy po romantice, stane se intimita pojítkem, které dokáže podržet vztah i v době, kdy se vše nebude ubírat směrem, který si oba dva vysnili.

Protože sexualita patří podle Bible jen do manželství, měli bychom si také uvědomit, že jakékoli sexuální projevy mimo manželství člověku škodí. I ten nejbáječnější flirt nebo manželská nevěra přinese podle Boha nakonec jen problémy a starosti.

Duševní jednota se postupně začne projevovat ve vzájemné důvěře a souznění, po kterém zpočátku touží víc žena než muž. Časem ji ale dokáže ocenit i muž.

Důležitá je i duchovní jednota – společné hledání Boha. Proto Bible důrazně varuje všechny věřící před vztahem s partnerem, který nesdílí jejich víru. Vše je pak složitější. A ono to je často složitě i ve vztahu, kde oba dva upřímně věří v Boha.

POMOC JEMU ROVNÁ

Vraťme se nyní k biblickému textu, který jsme již četli. Na počátku, při stvoření, Bůh prohlásil: „*Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou*“ (Genesis 2,18).

To je zvláštní vyjádření. Mojžíš tato slova napsal v době, kdy žena měla všeobecně menší „cenu“ než muž, který byl tehdy pánem rodiny. Pro mne je tento text jedním z důkazů toho, že Bible není kniha, kterou vymysleli a napsali lidé z vlastního popudu. Věřím, že byla napsána „z popudu Ducha svatého“ (2. list Petřův 1,21).

Žena byla podle Bible stvořena, aby se pro muže stala rovnocenným partnerem. Není jeho služkou, není mu podřízena, nemá jen slepě poslouchat jeho příkazy. Na plánování budoucnosti rodiny se má podílet stejným dílem jako muž.

Nedávno jsem četl zajímavý výrok: „Ačkoli se máte stát jedním tělem, nikdy by se vaše osobnost neměla v tom druhém rozplynout... Muž ani žena by se neměli snažit získat ve vztahu nadvládu“ (Ellen Whiteová, 7T, str. 46.47).

Rovnocennost ve vztahu je jedním z pilířů manželského štěstí. V této souvislosti chci ještě jednou citovat Ellen Whiteovou. Ve stejné knize píše: „Na to, abyste dokázali porozumět manželským vztahům, budete potřebovat celý život... Ti, kdo uzavřou manželský svazek, vstoupí do školy, z níž do konce života nevyjdou“ (7T, str. 45).

Nebojme se náš vztah budovat na vzájemném respektu. Nebojme se druhému dát prostor k tomu, aby se mohl cítit jako rovnocenný partner. Není to vždy snadné, ale stojí to za to. Nevzdávejme se při prvním nezdaru. Nezapomínejme, že manželství je celoživotní vzdělávání.

Není ostuda přiznat si, že něčemu nerozumím. Můj táta mi občas říkával: „Srdce má rozum, kterému rozum nerozumí!“ Po téměř třiceti letech života ve spokojeném manželství musím uznat, že je to pravda. Jsou skutečnosti, které rozumem nevysvětlíme, ale srdce jim rozumí.

VÝHODA, KTEROU MAJÍ V MANŽELSTVÍ KŘESŤANÉ

Už jsem tu jednou citoval Ježíšovu radu, abychom se přihlásili do jeho školy, ve

kteřé nás bude připravovat na roli manželů nebo manželky.

Čemu se v této škole můžeme naučit? Apoštol Pavel, který byl sám svobodný, radí těm, kdo žijí v manželství: *„V poddanosti Kristu se podřizujte jedni druhým: ženy svým mužům jako Pánu, protože muž je hlavou ženy, jako Kristus je hlavou církve, těla, které spasil. Ale jako církev je podřízena Kristu, tak ženy mají být ve všem podřízeny svým mužům.*

Muži, milujte své ženy, jako si Kristus zamiloval církev a sám se za ni obětoval, aby ji posvětil a očistil křtem vody a slovem; tak si on sám připravil církev slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná. Proto i muži mají milovat své ženy jako své vlastní tělo. Kdo miluje svou ženu, miluje sebe“ (Efezským 5,20).

Mnohokrát už jsem slyšel muže, kteří se odvolávali na tento text a chtěli si

jím vynutit poslušnost svých žen. Tvrdili, že správná křesťanka se má svému muži podřídít. To si vysvětlovali tak, že je má poslouchat.

Takových mužů se nejprve ptám: „Miluješ svou ženu stejně, jako Ježíš miluje svou církev? Ježíš svůj vztah k církvi dokázal na kříži. Dokázal bys totéž podstoupit pro svou ženu?“

Pokud tato otázka nepomůže, pak jim ještě připomenou slova, kterými apoštol Pavel začíná: *„V poddanosti Kristu se podřizujte jedni druhým...“*

V čem mají křesťané výhodu oproti těm, kteří Ježíše nepovažují za svého Pána a Boha? Jeden biblický princip říká, že pokud po mně Bůh něco chce, tak mi k tomu dá dostatek energie a také mne to naučí. Záleží tedy jen na mně, zda se přihlásím do jeho školy a vydržím v ní až do chvíle, kdy naše manželství na chvíli přeruší smrt jednoho z nás.

MANŽELSTVÍ NEMUSÍ KONČIT VE STEREOTYPU

Každý vztah prochází čas od času nějakou krizí. Přitom není potřeba podléhat panice. Problémy jsou přece od toho, abychom je společně řešili. Stará moudrost říká, že s každým překonaným problémem a s každou zvládnutou krizí se manželství stává pevnější a vztah důvěrnější.

V knize „...milost ve vztazích“ mne zaujal následující text: „Psycholog Ro-

bert Sternberg zjistil jednu zásadní věc, která je podložena sociologickým průzkumem. Pokud fungují zdravá, šťastná a harmonická manželství, tak bez výjimky splňují tři předpoklady, které musí být navzájem vyvážené. Svůj objev nazval manželským trojúhelníkem. Tento trojúhelník tvoří tři principy: vzájemná oddanost, intimita (schopnost sdílet důvěrnosti) a vášeň.

Pokud nefunguje první princip, bude to velmi nejistý vztah. Chybí-li intimita, manželé se časem odcizí. Když vyhasne vašeň, tak se vztah stane nudným. Můžeme celý život sdílet stejný dům, stejnou ložnici, vychovávat vlastní děti, a přitom nemusíme být jako partneři jednou bytostí. Svoji oddanost můžeme svěřovat podnikání, šéfovi či zaměstnavateli. Svoji vašeň koníčkům či domácím mazlíčkům a svoji intimitu kamarádkám a přátelům“ (citát z textu na 11. března).

VZÁJEMNÁ ODDANOST

Do partnerského vztahu vstupuje většina z nás se sobeckými pohnutkami. Věříme, že nás partner učiní šťastnějšími. Mladí muži očekávají, že díky manželce budou mít báječný sex, kdykoliv se jim zachce. Mladé ženy se zase těší na romantický život ve dvou.

Realita nás pak může zaskočit. V době těhotenství a pak po narození prvního dítěte muž najednou zjišťuje, že se o svou manželku a její lásku musí dělit. Ženě často po svatbě chybí galantnost a pozornost, kterou ji zahrnoval její partner v době, kdy si ji namlouval...

Vzájemná oddanost nepřichází sama od sebe. Musíme se jí učit. Může růst jen tam, kde je oboustranná snaha udělat toho druhého šťastným. Projevovat se může různě.

Vzpomínám si, jak jsme jednou u mých rodičů měli na oběd švestkové

knedlíky. Maminka nám je vypeckovala, posypala mletým cukrem smíchaným s nastrohaným tvarohem a nakonec ještě zalila kysanou smetanou.

„Milovat znamená jednat tak, aby druhý pochopil, že je krásný a jedinečný.“
(N. N.)

Bohunka, se kterou jsem se krátce předtím oženil, mi po obědě řekla: „Nemysli si, že ti někdy budu odepckovávat švestkové knedlíky.“ Víte, jak to dopadlo? Myslíte, že to dokázala dodržet?

Já zase nerad umýval nádobí. Rád jsem vařil, ale umývání nádobí mi bylo přímo fyzicky odporé. Dnes s tím problémem nemám. Umývám ho v takové pohodě, že jsme si zatím nemuseli koupit myčku.

Vzájemná oddanost roste jen tam, kde se pro ni rozhodnou oba dva partneři. Časem zjistí, že se díky ní mohou jeden na druhého spoлеhnout.

VÁŠEŇ

Co si dnešní člověk vybaví, když slyší slovo vašeň? Asi budete souhlasit s tím, že to bude něco, co má spojitost se sexem. Přitom toto slovo má trochu širší význam.

Zajímavou definici nabízí Wikipedie: „*Vášeň je stupeň emoce (intenzivní, dlouhodobá emoce). Obvykle se tím míní přílnutí k předmětu vášně (člověku, myšlence, věci, popřípadě hodnotě), který velice výrazně ovlivňuje myšlení a jednání jedince. Je zdrojem energie, vytrvalosti a vůle.*“

Je zvláštní, že tato definice obsahuje termín, který Bible používá pro druhou etapu budování vztahu mezi mužem a ženou – přílnout. Být s něčím spojen tak, že si bez toho neumím představit šťastný život.

Mnoho mužů dělá v manželství tu chybu, že vášně k manželce zamění za vášně třeba k fotbalu, autu nebo k jiné ženě.

Mnoho žen dělá v manželství tu chybu, že vášně k manželovi vymění za vášně k dítěti, k pejskovi či kočičce anebo třeba k hlavnímu hrdinovi televizního seriálu.

Z vášnivého vztahu se pak časem stane nuda, která může vést ke krachu manželství.

SCHOPNOST SDÍLET DŮVĚRNOSTI

Doba, ve které žijeme, je zvláštní. Naše domácnost je plná báječných vymožeností, které nám mají šetřit čas. Čím víc takových zázraků máme, tím méně času na sebe máme. Neumíme si vážit času. Plýtváme jím tam, kde bychom měli še-

třit, a šetříme jím tam, kde bychom měli plýtvat.

Vzpomínám na jednu situaci. V televizi mělo být finále fotbalové ligy mistrů. Zařídil jsem vše tak, abych se mohl dívat. Nepočítal jsem jen s tím, že manželka bude zrovna toužit po tom, abych s ní šel na večerní procházku. Neskončilo to tehdy dobře. Šťastná nebyla ona ani já.

Byla to chvíle, kdy jsem si uvědomil, že pokud chci, abychom byli oba dva spokojeni a šťastní, tak spolu musíme probírat i takové „důvěrnosti“, jako je liga mistrů. Pokud se jí svěřím, jak moc se na něco těším, tak mohu počítat s tím, že mi mou radost nepřekazí.

„Chceme-li porozumět nějaké osobě, musíme prožívat její pocity, trpět jejími bolestmi a užívat si její radosti.“

(T. Jacobs-Stewartová)

Staré české přísloví říká: „Manželé, kteří se milují, řeknou si tisíc věcí, aniž promluví.“ Je to pravda, ale beze slov to také nejde. Slova jsou potřebná k tomu, abychom jeden o druhém věděli i to, co kromě Boha nesmí vědět už nikdo jiný. Dokonce ani rodiče nebo nejlepší kamarádi.

PRÁZDNÉ HNÍZDO

Každé manželství, i to nejlepší, prochází různými fázemi. Po svatbě jsou to líbanky, kdy je hlavním motorem vzájemná vášeň. Výsledkem je často dítě a po něm další.

Druhou fází je doba, kdy vychováváme své potomky k tomu, aby jednou dokázali přestříhnout pupeční šňůru a přilnout k někomu, s kým si postaví své vlastní hnízdo.

Pokud svou roli zvládneme dobře, pak jednoho dne nastane okamžik, kdy je naše hnízdo najednou prázdné. Jsme zase jen dva. Mnoho párů tento okamžik nezvládne. Zapomněli na budování „man-

želského trojúhelníku“. Jejich vztahu chybí vzájemná oddanost, vášeň nebo spolu neumí komunikovat o důvěrnostech.

I období prázdného hnízda může být krásnou a šťastnou etapou našeho života. Můžeme mít s naším partnerem krásný, harmonický vztah. Vedle toho se o naši lásku můžeme dělit s rodiči, kteří už často potřebují naši péči i projevy naší pozornosti. Sami se také můžeme radovat z úspěchů dětí, které se stavějí na vlastní nohy. Můžeme se těšit na vnoučata, která také časem přijdou a my je pak budeme rozmazlovat stejně, jako nás v našem dětství rozmazlovali naši dědové a babičky.

STÁRNEME SPOLU

V období, kdy se naše hnízdo postupně vyprazdňuje, také začneme vnímat skutečnost, že už nejsme nejmladší. Přicházejí léta, kdy člověk složitěji hledá práci, protože pro zaměstnavatele už není perspektivní. Ozývají se různé nemoci a bolesti stáří. Člověk je častěji konfrontován se smrtí svých blízkých a najednou ztrácí pocit, že tu bude věčně.

A tak se díváme na ty, kteří jsou starší, a přemýšlíme, jak toto období zvládneme my, až nám bude o deset, dvacet nebo třicet let více. V této životní etapě dostává manželství nový rozměr – vrací nám pocit jistoty a bezpečí.

Člověk se v noci probudí, protože ho třeba bolejí záda, zajde si na WC a pak nemůže usnout. Hlavou se mu honí různé myšlenky a obavy. Pak si najednou uvědomí, že vedle něj spokojeně oddychuje partner. Lehce se jej dotkne a ten dotyk způsobí, že po chvíli spokojeně oddychuje i on.

POTŘEBA ODPUŠTĚNÍ A SMÍŘENÍ

Podívejme se ještě na jednu výhodu, kterou mají v manželství křesťané. Jsou svým Bohem vybízeni k tomu, aby se naučili odpouštět. V Bibli je nádherná rada: „*Hněváte-li se, nehřešte. Nenech-*

te nad svým hněvem zapadnout slunce“ (Efezským 4,26).

Ta rada je geniálně jednoduchá. Jednoduché ale není se podle ní vždy zařít. Kde vzít sílu k tomu, abych odpustil, když je mé srdce ještě plné bolesti z toho, co mne tak zranilo?

Bůh nám nabízí svou pomoc. Proto Ježíš učí křesťany každý den vyslovovat prosbu adresovanou Bohu: *„Odpusť nám naše viny, jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám. A nevydej nás v pokušení, ale vysvobod' nás od zlého“* (Matouš 6,12.13).

„Nic nemá na světě takovou cenu, abychom se kvůli tomu mohli odvrátit od toho, koho milujeme.“
(Albert Camus)

Odpuštění má báječnou léčivou sílu, i když odpouštím někomu, kdo ještě o mé odpuštění nestojí. Když odpouštím, nedělám to jen pro toho druhého, ale i pro sebe. Skutečné odpuštění přináší do mého nitra pokoj, radost a novou chuť do života.

Dusím-li svůj hněv, okrádám se o radost ze života, zatímco můj partner může být v pohodě. Možná ani netuší, že mi ublížil. Když se uklidním a přejde mne hněv, měl bych o tom se svým partnerem

mluvit. Pokud mne miluje, dá si příště pozor, aby mi znovu nepůsobil bolest.

Ideální je, když si navzájem odpouštějí dva lidé, kteří touží po odpuštění. V takovém případě dochází také ke vzájemnému smíření.

OBNOŠENÝ MANŽEL – OPRAVIT, NEBO VYHODIT?

Jan Neruda kdysi napsal slavný fejeton „Kam s ním“. Za mého mládí to byla dokonce povinná četba. Tehdy mne nenašlo, že za pár let bude mnoho lidí řešit trochu jiný problém než vysloužilý slavník.

Vzpomínám, jak dědeček opravoval v kuchyni jídelní stůl, do kterého se mi v nestřežené chvíli podařilo zatlouct tři největší hřebíky, které jsem našel v jeho dílně. Nejdřív je vytáhl, pak vyrobil dřevěné kolíčky, které jsem mu mohl pomáhat brousit. Natřel je lepidlem a opatrně je kladívkem zatloukl do děr po hřebících.

Když jsme čekali, až lepidlo zaschne, zeptal jsem se: „Dědečku, ty nemáš peníze na nový stůl?“ Odpověděl, že má, a já pokračoval: „Tak proč spravujeme ten starý? Nový by byl přece krásnější a modernější.“

Chvilí se na mne díval, a pak řekl: „Synku, u tohoto stolu jsem sedával se svým dědou. Tomu se žádný nový stůl nevyrovná.“ A pak jsme se zase společně věnovali další práci.

Dnes už se stoly neopravují. Spolu se starým nábytkem se zbavujeme i své historie a vzpomínek. Podlehlí jsme tlaku reklamy a věříme, že jen stále nové věci a ještě novější zážitky nám mohou přinést štěstí.

Kdysi jsme se divili, že na západě raději koupí nové auto, než by nechali vyměnit otlučený blatník. Po revoluci jsme si z Německa a Rakouska vozili domácí spotřebiče, které „rozežraní sousedé“ nechávali u kontejnerů. V Ostravě dokonce jedna firma ve velkém dovážela starší počítače a se solidním ziskem je prodávala.

V současné době se tomu už nedivíme. Sami jsme se naučili měnit staré za nové. Když se nám něco pokazí, neopravujeme to, ale raději koupíme nové. A staré skončí na skládce odpadů.

Naučili jsme se při prvním problému a poruše měnit nejen věci, ale i přátele. Když si dovolí říct něco, co se nám nelíbí, tak je opouštíme. Nakonec se nám tento způsob myšlení vkrádá i do našich nejinimnějších vztahů v rodině. I zde máme tendenci řešit problém výměnou.

„Musím vám říct, že dnes se máme s mámou raději, než když jsme se před čtvrt stoletím brali.“ Ta slova pronesl táta na oslavě stříbrné svatby. Tehdy jsem mu moc nevěřil.

Dnes už jsem také „obnošený manžel“. Jsem rád, že mne moje žena nechce vyměnit za někoho mladšího a atraktiv-

nějšího. Oba dva spolu stárneme a radujeme se z každého malého vítězství nad problémy, které náš vztah provázejí. V manželství je lepší trpělivě opravovat než unáhleně měnit. Dnes vím, že táta nelhal.

„Milovat člověka znamená svolit k tomu, že s ním zestárnu.“

(Albert Camus)

MANŽELSTVÍ JE JAKO PEVNOST

Lidové přísloví říká: „Manželství je jako nedobytná pevnost. Kdo je venku, chce dovnitř. Kdo je uvnitř, chce ven!“

Neznám autora tohoto přísloví. Podle všeho nežil ve šťastném vztahu, protože jinak by taková slova nemohl nikdy napsat.

Manželství, pokud je budováno na správných základech, se skutečně stává pevností. Problém je, že v době míru se nám pevnost může zdát jako něco, co je zbytečné.

Pevnost lidé docenili ve chvíli, kdy se ocitli v nebezpečí a díky silným zdem pevnosti mohli najednou znovu zažít pocit bezpečí.

Kamarádka mi poslala dojemný příběh. Vypráví o tom, jak pevný může být vztah dvou lidí, kteří se rozhodli být spolu nejen v tom dobrém, ale i v tom zlém.

Bylo půl deváté, pracovní dopoledne už v plném proudu, když dorazil postarší pán, osmdesátník, k odstranění stehů z prstu. Řekl, že spěchá, že má už na devět něco dalšího domluveno.

Viděl jsem, jak je nervózní, a řekl jsem mu, aby si sedl; věděl jsem, že se na něho sotva kdo podívá dřív než za hodinu. Díval se však pořád na hodinky, a protože jsem zrovna neměl pacienta, tak jsem se rozhodl na jeho ránu podívat. Zjistil jsem, že je dobře zhojena, a tak jsem si promluvil s jedním lékařem a obstaral si vše potřebné k odstranění stehů a převázání rány.

„Před manželstvím se domníváme, že milujeme - v manželství se to teprve učíme.“

(Erich Kästner)

Zatímco jsem byl takto zaměstnán, zeptal jsem se, spěchá-li kvůli další návštěvě u jiného lékaře. Odvětil, že nikoliv, že potřebuje jít do sanatoria, aby posnídal se svou ženou. Zeptal jsem se na její zdraví. Řekl, že je tam už nějakou dobu a že má Alzheimerovu chorobu.

A jak jsme tak povídali, otázal jsem se, vyvedlo-li by ji z rovnováhy, kdyby přišel trochu později. Opáčil, že jeho žena už dlouho neví, kdo je, a že jej už pět let nepoznává.

To mne překvapilo. Zeptal jsem se jej: „A vy tam přesto docházíte každé ráno, i když ona neví, kdo jste?“ Usmál se, poklepal mi na ruku a pravil: „Ona mne nepozná, ale já pořád vím, kdo je ona!“

Musel jsem zadržet slzy, když odcházel. Na ruce jsem měl husí kůže a říkal jsem si: „Tak takovou lásku bych chtěl v životě mít.“

KDYŽ ZŮSTANEŠ SÁM

Bible má zvláštní, radostný vzkaz pro všechny, kteří díky smrti přišli o svého životního partnera: „*Nechceme vás nechat v nevědomosti o údělu těch, kdo zesnuli, abyste se nermoutili jako ti, kteří nemají naději. Věříme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, pak také víme, že Bůh ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spolu s ním k životu.*

Toto vám říkáme podle slova Páně: My žijí, kteří se dočkáme příchodu Páně, zesnulé nepředejdeme. Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my žijí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem. Těmito slovy se vzájemně potěšujte“ (1. Tesaloničtým 4,13–18).

Je příjemné vědět, že po smrti svého partnera nemusím zůstat sám. Bůh mne bude podpírat i v té nejtěžší chvíli mého

života a bude mi připomínat, že odloučení s mým drahým není napořád, ale jen na krátkou chvíli.

JE KRÁSNÉ SPOLU ŽÍT I SPOLU STÁRNOUT

S manželkou spolu žijeme už tři desetiletí. Pokud se ohlédnu na ty roky, pak vám všem, kteří stojíte na začátku, mohu říct: Je krásné spolu žít, překonávat společně problémy. Je krásné se mít rádi.

Nebojte se manželství. Proste Boha, aby vám pomohl najít vhodného partnera. A až ho najdete a budete si jisti, že

je to ten pravý, uzavřete spolu smlouvu na celý život. Není to vždy snadná cesta. Budete muset řešit i problémy, které byste neměli, kdybyste zůstali sami. Toho pozitivního a krásného je ale daleko víc než toho, na co časem rádi zapomenete.

Nebojte se manželství. Stojí za to udělat ten rozhodující krok a pak každý den ten další. Pokud vezmete Boha za svého poradce, pak váš vztah bude jednou věčně pokračovat i v Božím království.

Nebojte se manželství. Je krásné spolu žít i spolu stárnout.

Srdce má rozum, kterému rozum nerozumí!

Vlastimil Fürst

Znamení doby 9

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, Roztocká 5, 160 00 Praha 6

e-mail: expedice@adventorion.cz, www.adventorion.cz

Odpovědná redaktorka: Michaela Hrachovcová

Grafická úprava: Robert Prokopec

Foto na obálce: istockphoto.com

Vytiskla tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice

Praha 2014

Chcete-li se o daném tématu dovědět víc,
kontaktujte Středisko korespondenčních kurzů, www.skk.cz.

Je známou skutečností, že se v České republice rozvádí každé druhé manželství. Jde skutečně o přežitý způsob vztahu? Je vůbec možné mít v dnešní době hezké manželství? Podle Bible je manželství darem Toho, kdo nás stvořil a kdo nám do našeho nitra zakódoval touhu po lásce a štěstí, touhu po životním partnerovi, se kterým bychom mohli vytvořit rodinu. Její jednoduché, ale geniální rady mohou dát novou perspektivu i vašemu manželství.

